

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE ISTORIE “NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE

DE

ISTORIE MEDIE

VOL. XXXI, 2013

S U M A R

FRONTIERA CREȘTINĂȚII ȘI CRUCIADA TÂRZIE

ŞERBAN PAPACOSTEA, <i>Moldova și unirea bisericilor din Apus și Răsărit. Vremea lui Alexandru cel Bun</i>	9
VIRGIL CIOCÎLTAN, <i>Ordinul Teuton și Moldova în negocierile ungaro-polone de la Lubowla în martie 1412</i>	27
ANDREI PIPPIDI, <i>Despre „Dan voievod”. Rectificări cronologice și genealogice</i>	47
ŞTEFAN ANDREESCU, <i>Veneția și Muntele Athos</i>	97
OVIDIU CRISTEA, <i>Știri, politică și război în corespondența domnilor munteni cu Brașovul și Sibiul (sec. XV-XVI)</i>	105

ISTORIE SOCIALĂ ȘI PRACTICI JURIDICE

ŞTEFAN S. GOROVEI, <i>Epigrafie, genealogie, istorie. Noi contribuții</i>	145
VIOLETA BARBU, „ <i>Punerea de feciori</i> ”: practica socială a adopției în Tara Românească în secolul al XVII-lea.....	185

ELENA BEDREAG, „Viind ceasul sfârșitului meu”: succesiune și practică testamentară în familia Catargi.....	209
--	-----

IMAGINEA MONARHULUI IDEAL

MIANDA CIOBA, <i>Imagologie royale et identité collective: lectures du blason dans la Castille des rois catholiques</i>	233
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Cuvântul pentru zidirea Sfintei Mănăstiri Pângărați și figura ctitorului ideal în Moldova secolelor XV–XVI</i>	275

IZVOARE DE ALTĂDATĂ

OLIMPIA MITRIC, <i>Un nou exemplar din Mineiul slavon imprimat la Veneția, în tipografia lui Božidar Vuković</i>	299
PETRONEL ZAHARIUC, <i>Documente slavo-române (1551-1569) din arhiva mănăstirii Simonopetra (Muntele Athos) privitoare la istoria Țării Românești</i>	309
ADDENDA ET CORRIGENDA	343

RECENZII ȘI NOTIȚE BIBLIOGRAFICE	365
Luigi Ferdinando Marsigli, <i>Stato militare dell'Impero ottomanno</i> , a cura di Raffaella Gherardi, Rubbettino Università, 2012, 165 p.; <i>Documente românești din arhiva Mănăstirii Xiropotam de la Muntele Athos, Catalog (II)</i> , editat de Petronel Zahariuc, Florin Marinescu, Ioan Caproșu, Edit. Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2013, 324 p.; Ioan Iufu, Victor Brătulescu, <i>Manuscrise slavo-române din Moldova. Fondul mănăstirii Dragomirna</i> , ediție îngrijită de Olimpia Mitric, Edit. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012, 276 p.; Șerban Turcuș (coord.), Adinel Dincă, Mihai Hasan, Victor Vizauer, <i>Antroponimia în Transilvania Medievală (secolele XI-XIV). Evaluare statistică, evoluție, semnificații</i> , 2 vol., Edit. Mega, Cluj-Napoca, 2011, 372 p. și 1346 p.; Jakó Zsigmond, <i>Köleséri Sámuel tudományos levelezése (1709-1732)</i> , Erdelyi Múzeum Egzesület, Kolozsvár, 2012, 253 p.; Mircea Ciubotaru, <i>Cercetări de onomastică. Metodă și etimologie</i> , Casa Editorială Demiurg Plus, Iași, 2013, 430 p.; Marian Coman, <i>Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)</i> , Polirom, Iași, 2013, 357 p.; Ioan Aurel Pop, <i>Biserică, societate și cultură în Transilvania secolului al XVI-lea. Între acceptare și excludere</i> , Edit. Academiei Române, București, 2012, 122 p.; <i>Ritual, Images and Daily Life. The Medieval Perspective</i> , ed. de Gerhard Jaritz, Lit Verlag, Zürich, Berlin, 2012, 247 p.; Elisabeta Negrău, <i>Cultul</i>	

suveranului sud-est european și cazul Țării Românești. O perspectivă artistică, Edit. Lumen, Iași, 2011, 280 p.; Bogdan Murgescu, *Țările Române între Imperiul otoman și Europa creștină* (colecția *Historia*), Polirom, Iași, 2012, 364 p.; Anca Popescu, *Integrarea imperială otomană a teritoriilor din sud-estul Europei. Sangeacul Silistra(sec. XV-XVI)*, Edit. Muzeului Național al Literaturii Române (Colecția „Aula Magna”), București, 2013, 281 pages avec cartes et facsimiles; Maria Pia Pedani, *Venezia, porta d’Oriente*, Bologna, Il Mulino, 2010, 334 p.; Giorgio Ravegnani, *Bisanzio e le crociate*, Bologna, Il Mulino, 2011, 173 p.; Voica Maria Pușcașu, Nicolae N. Pușcașu, *Mănăstirea Dobrovățului. Monografie arheologică și istorică*, Edit. Mitropolit Iacob Putneanul, [Putna], 2012, 180 p. + 26 pl. în afară de text. [Centrul de cercetare și documentare „Ștefan cel Mare” al Sfintei Mănăstiri Putna - 4]; Dan Mohanu, *Arheologia picturilor murale de la biserică Sf. Nicolae Domnesc din Curtea de Argeș*, Edit. A.R.A. – Arhitectură, Restaurare, Arheologie, București, 2011, 391 p. + 123 pl.; Claudiu Neagoe, *Câmpulungul medieval și premodern*, Edit. Ars Docendi, București, 2012, 184 p.; *Orașele, orașenii și banii. Attitudini, activități, instituții, implicații (secolele XVI-XX)*, ed. Laurențiu Răduan și Bogdan Căpraru, Edit. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași (colecția „Historica”), Iași, 2011, 434 p.; *Itinerarii istoriografice. Studii în onoarea istoricului Costin Feneșan*, ed. Dumitru Țeicu și Rudolf Gräf, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011, 492 p.; Raïa Zaimova, *Aux sources de l’histoire balkaniques et l’impact francophone*, Les Editions Isis, Istanbul, 2012, 201 p.

CĂRȚI SOSITE LA REDACTIE	437
IN MEMORIAM Dumitru Nastase (1924-2013)	441
ABREVIERI	447

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE “NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE
DE
ISTORIE MEDIE
VOL. XXXI, 2013

S O M M A I R E

LA FRONTIERE DE LA CHRETIENNE ET LA CROISADE TARDIVE

ŞERBAN PAPACOSTEA <i>La Moldavie et l’Union des Eglises Orientale et Occidentale. Le règne d’Alexandre le Bon</i>	9
VIRGIL CIOCÎLTAN, <i>L’Ordre Teuton et la Moldavie dans les négociations de Lubowla (mars 1412) entre Hongrie et Pologne</i>	27
ANDREI PIPPIDI, <i>Sur « Dan voïevode ». Rectifications chronologiques et généalogiques</i>	47
ŞTEFAN ANDREESCU, <i>Vénice et Mont Athos</i>	97
OVIDIU CRISTEA, <i>Nouvelles, politique et guerre dans la correspondance des princes valaques avec les villes Brasov et Sibiu (XVe-XVIe siècles)</i>	105

HISTOIRE SOCIALE ET PRATIQUE JURIDIQUE

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>Épigraphie, généalogie, histoire. Nouvelles contributions</i>	145
VIOLETA BARBU, « Prendre en charge des fils »: la pratique sociale de l'adoption en Valachie, au XVII ^e siècle.....	185
ELENA BEDREAG, « L'heure de mon trépas s'approchant »: succession héréditaire et pratique testamentaire dans la famille Catargi.....	209

L'IMAGE DU PRINCE IDEAL

MIANDA CIOBA, <i>Imagologie royale et identité collective: lectures du blason dans la Castille des rois catholiques</i>	233
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Le Dit du monastère de Pângărați et la figure du ktitor idéal dans la Moldavie des XVe–XVIe siècles</i>	275

SOURCES D'AUTREFOIS

OLIMPIA MITRIC, <i>Un exemplaire inédit de Minologhion slavon imprimé à Vénice par Božidar Vuković</i>	299
PETRONEL ZAHARIUC, <i>Documents slavo-roumaines (1551-1569) de l'archive du monastère Simonopetra (Mont Athos) concernant l'histoire de la Valachie</i>	309
ADDENDA ET CORRIGENDA	343
COMPTES-RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES	365
LIVRES REÇUS A LA REDACTION.....	437
IN MEMORIAM	441
ABREVIATIONS	447

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE “NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE

DE

ISTORIE MEDIE

VOL. XXXI, 2013

CONTENTS

THE FRONTIER OF CHRISTIANITY AND THE LATER CRUSADES

ŞERBAN PAPACOSTEA, <i>Moldavia and the Union of the Western and Eastern Churches during the Reign of Alexander the Good</i>	9
VIRGIL CIOCÎLTAN, <i>The Polish-Hungarian Negotiations from Lubowla over the Teutonic Order and Moldavia (March 1412)</i>	27
ANDREI PIPPIDI, „ <i>Dan voievod</i> ”. A Revised Chronology and Genealogy ..	47
ŞTEFAN ANDREESCU, <i>Venice and Mount Athos</i>	97
OVIDIU CRISTEA, <i>News, Politics and War: Wallachian Correspondence with Kronstadt and Hermannstadt (15th-16th c.)</i>	105

SOCIAL HISTORY AND JUDICIAL PRACTICES

ŞTEFAN S. GOROVEI, <i>Epigraphy, Genealogy and History. New Contributions</i>	145
---	-----

„Studii și Materiale de Istorie Medie”, vol. XXXI, 2013, p. 1-449

VIOLETA BARBU, <i>The Social Practice of Adoption in Wallachia in the 17th Century</i>	185
ELENA BEDREAG, <i>Inheritance and Testamentary Practices in the Catargi Family</i>	209

THE IMAGE OF THE IDEAL KING

MIANDA CIOBA, <i>Royal Image and Common Identity. Interpreting the Castilian Coat of Arms of the Catholic Kings</i>	233
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>The Tale of the Pângărați Monastery and the Ideal Founder in Fifteenth and Sixteenth Century Moldavia</i>	275

SOURCES FROM THE PAST

OLIMPIA MITRIC, <i>A New Copy of the Slavonic Menaion Issued by Božidar Vuković's Venetian Printing Press</i>	299
PETRONEL ZAHARIUC, <i>Wallachian Slavonic Documents from the Archive of the Athonite Monastery Simonopetra (1551-1569)</i>	309

ADDENDA ET CORRIGENDA.....	343
BOOK REVIEWS.....	365
BOOKS RECEIVED BY THE AUTORS.....	437
IN MEMORIAM.....	441
ABREVIATIONS.....	447